

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE STOMATOLOŠKOG ZDRAVSTVENOG

KARTONA

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, član 73, stomatološka ordinacija je dužna da vodi zdravstvenu dokumentaciju i evidenciju, dužna je da čuva medicinsku dokumentaciju pacijenta od neovlašćenog pristupa, kopiranja i zloupotrebe i zagarantovana je tajnost podataka iz medicinske dokumentacije.

STOMATOLOŠKI KARTON ZA DECU I OMLADINU

Stomatološki karton za decu i omladinu ustanavljava se i vodi pri prvoj poseti deteta stomatološkoj ordinaciji, bez obzira da li se dete obratilo radi lečenja, saveta, sistematskog pregleda i dr.

Stomatološki karton je medicinski dokument u koji se upisuju svi potrebni podaci u vezi sa stanjem usta, zuba i desni deteta. Ovaj karton prati dete tokom predškolskog i školskog uzrasta.

Ukoliko dete promeni stomatologa, stomatološku ordinaciju ili mesto stanovanja, Stomatološki karton se dostavlja novoj stomatološkoj ordinaciji, odnosno stomatološka ordinacija kojoj se dete prijavilo kao novoizabranoj, za dalje ostvarivanje stomatološke zaštite, dužna je da zvanično pribavi njegov Stomatološki karton.

POPUNJAVANJE STOMATOLOŠKOG KARTONA

Prva strana

Znak upozorenja - U gornjem levom uglu, iznad linije, posle "Znak upozorenja" stomatolog treba da upiše olovkom u boji upozorenje od značaja za život ili zdravlje deteta, na primer CAVE PENICILIN ! ili ALERGIJA ! i slično.

Broj kartona - U gornjem desnom uglu, iznad linije, posle "Broj kartona" stomatolog treba prilikom ustanovljenja kartona da upiše broj pod kojim će taj karton biti u kartoteci.

Tabela sa ličnim podacima - U prvom redu tabele upisati prezime i ime pacijenta. U drugom redu u prvoj koloni upisati ime jednog roditelja, u drugoj koloni datum rođenja pacijenta, a u trećoj koloni zaokružiti odgovarajući pol pacijenta. U trećem redu upisati 13-to cifreni jedinstveni matični broj pacijenta. U četvrtom redu upisati 11-to cifreni lični broj osiguranika. U petom redu upisati broj kartice zdravstvenog osiguranja. U šestom redu, u prvoj koloni upisati broj fiksnog telefona pacijenta, a u drugoj koloni broj telefona bliske osobe (roditelja, staratelja). U sedmom redu upisati adresu i mesto stanovanja pacijenta. U osmom redu upisati ime opštine kojoj pripada pacijent. U devetom redu, u prvoj koloni za dete koje pohađa predškolsku ustanovu treba upisati naziv te ustanove, a za školsko dete treba upisati naziv škole koju učenik pohađa, u drugoj koloni

upisati razred učenika, a u trećoj koloni odeljenje učenika. U desetom redu upisati osnov osiguranja : zaposlena lica, nezaposlena lica, korisnici penzije i prava na novčane nadoknade, samostalna delatnost, poljoprivrednici, lica osigurana za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu, strani državljanini, osiguranici iz člana 22 stav 1 Zakona o zdravstvenom osiguranju, osiguranici po posebnim propisima, osiguranici po međunarodnom ugovoru, lica koja se uključuju u obavezno zdravstveno osiguranje. U jedanaestom redu upisati prezime i ime nocioca osiguranja. U dvanaestom redu upisati prezime i ime izabranog stomatologa.

Broj kartice zdravstvenog osiguranja upisati samo ako pacijent ima dodatno zdravstveno osiguranje, a lični broj osiguranika, osnov osiguranja i prezime i ime nosioca osiguranja upisati samo ukoliko stomatološka ordinacija ima potpisani ugovor sa RFZO-om.

Dosadašnja oboljenja i stanja od medicinskog značaja - Na sva postavljena pitanja pacijentu, kao odgovor stomatolog zaokružuje reči "DA" ili "NE", a na pitanja : "Da li je pacijent alergičan na neke lekove?", "Pacijent se operisao ili mu predstoji operacija?", "Da li pacijent uzima neke lekove?", "Da li se pacijent lečio od neke hronične bolesti?", "Da li boluje od neke bolesti koja nije navedena?" i "Pacijent je bolovao od neke infektivne bolesti?", posle reči "Koje?", iznad linije, stomatolog upisuje tražene podatke.

Druga strana

Status - U gornjem delu je prikazana "šema" mlečne i stalne denticije za upis podataka o stanju zuba kod pacijenta. Nađeno stanje pri pregledu, stomatolog upisuje skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani) iznad zuba za gornju vilicu, odnosno ispod zuba za donju vilicu na "šemi" mlečne denticije, ukoliko ima sve mlečne zube. Ukoliko ima sve stalne zube, upisuje skraćenice iznad zuba za gornju vilicu, odnosno ispod zuba za donju vilicu na "šemi" stalne denticije. Ukoliko je u pitanju mešovita denticija upisuju se podaci u obe "šeme". Na zubu obeležiti površinu koja je zahvaćena karijesom, a zub koji nedostaje prekrižiti. Ukoliko ima više stomatoloških radova ili oboljenja na jednom zubu, upisati skraćenice jednu iznad druge u gornjoj vilici, odnosno jednu ispod druge u donjoj vilici.

Sanacija - U srednjem delu je prikazana "šema" stalne i mlečne denticije za upis podataka o sanaciji zuba pacijenta. Nakon završenog tretmana zuba, stomatolog upisuje izvršeni tretman skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani) iznad zuba za gornju vilicu, odnosno ispod zuba za donju vilicu na "šemi" mlečne denticije, ukoliko ima sve mlečne zube. Ukoliko ima sve stalne zube, upisuje skraćenice iznad zuba za gornju vilicu, odnosno ispod zuba za donju vilicu na "šemi" stalne denticije. Ukoliko je u pitanju mešovita denticija upisuju se podaci u obe "šeme". Na zubu obeležiti površinu koja je sanirana plombom, a zub koji je izvađen prekrižiti. Ukoliko je urađeno više stomatoloških radova na jednom zubu, upisati skraćenice jednu iznad druge u gornjoj vilici, odnosno jednu ispod druge u donjoj vilici.

Tabela - U donjem delu se nalazi tabela u koju treba upisati podatke o anamnezi, stomatološkom pregledu i predloženoj terapiji. U prvom redu treba upisati datum prve posete. U drugom redu upisati anamnezu : razlog posete stomatologu, kakve tegobe ima i koliko traju, da li ima bolove, kakvi su bolovi i koliko traju. U trećem redu na postavljena pitanja : "Prisustvo mekih naslaga", "Prisustvo čvrstih naslaga", "Karijes" odgovoriti zaokruživanjem reči "DA" ili "NE". Na pitanje "Na kojim zubima", iznad linije, upisati koji zubi su zahvaćeni karijesom, a na pitanje "Stanje mekih tkiva" upisati "zdrava" ili "bolela"(ukoliko postoje promene na mekim tkivima, ukratko opisati promenu i njenu lokalizaciju) i gingivalni status. U četvrtom redu upisati o kom rtg snimku se radi (retroalveolarni, OPT, telerengen...) i opisati sve rtg snimke koje je pacijent

poneo sa sobom. U petom redu upisati dijagnozu po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (sada je u primeni X revizija). U šestom redu upisati kompletну terapiju koju treba sprovesti kod pacijenta.

Ispod tabele, nakon rečenice "Pacijent (roditelj/staratelj) je usmeno obavešten o predloženoj medicinskoj meri i dao je pisanu saglasnost na predloženu medicinsku meru" iznad linije treba da se potpiše izabrani stomatolog ukoliko je pacijentu dao sva obaveštenja o predloženoj medicinskoj meri i ukoliko je pacijent (roditelj/staratelj) dao pisanu saglasnost na predloženu medicinsku meru.

Treća strana

Uložak za stomatološku protetiku broj - Upisati broj uloška

Uložak za oralnu hirurgiju broj - Upisati broj uloška

Uložak za povrede broj - Upisati broj uloška

Legenda - Sadrži skraćenice pomoću kojih se obeležava stanje svakog pojedinačnog zuba.

Četvrta strana

Evidencija poseta - Na ovoj strani se nalazi tabela u koju se prilikom svake posete upisuju sledeći podaci: u prvoj koloni upisati datum posete, u drugoj koloni upisati oznaku zuba koji se sanira ili više zuba ukoliko se u jednoj poseti sanira više zuba, u trećoj koloni dijagnozu po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti, u četvrtoj koloni upisati koja je terapija sprovedena, a u petoj koloni stomatolog treba da se potpiše.

Peta strana

Popunjava se na isti način kao i na četvrtoj strani.

Šesta strana

Popunjava se na isti način kao i na drugoj strani.

STOMATOLOŠKI KARTON

Stomatološki karton je medicinski dokument koji se uspostavlja pri prvoj poseti stomatološkoj ordinaciji i prati to lice čitavog života i u slučaju promene stomatologa, stomatološke ordinacije ili promene mesta stanovanja, mora se dostaviti novoj stomatološkoj ordinaciji.

Ukoliko lice ne donese, pri promeni stomatologa, svoj Stomatološki karton, stomatološka ordinacija kojoj se prijavio kao novoizabranoj, dužna je da zvanično pribavi njegov karton.

Ukoliko je lice pre toga imalo Stomatološki karton za decu i omladinu, stomatološka ordinacija u kojoj lice nastavlja da ostvaruje stomatološku zaštitu kao odraslo lice, dužna je da zvanično pribavi i njegov

Stomatološki karton za decu i omladinu i da ga uloži u novi karton. Na taj način se osigurava i ostvaruje kontinuitet stomatološke zaštite.

POPUNJAVANJE STOMATOLOŠKOG KARTONA

Prva strana

Znak upozorenja - U gornjem levom uglu, iznad linije, posle "Znak upozorenja" stomatolog treba da upiše olovkom u boji upozorenje od značaja za život ili zdravlje pacijenta, na primer CAVE PENICILIN ! ili ALERGIJA ! i slično.

Broj kartona - U gornjem desnom uglu, iznad linije, posle "Broj kartona" stomatolog treba prilikom ustanovljenja kartona da upiše broj pod kojim će taj karton biti u kartoteci.

Tabela sa ličnim podacima - U prvom redu tabele upisati prezime i ime pacijenta. U drugom redu u prvoj koloni upisati ime jednog roditelja, u drugoj koloni datum rođenja pacijenta, a u trećoj koloni zaokružiti odgovarajući pol pacijenta. U trećem redu upisati 13-to cifreni jedinstveni matični broj pacijenta. U četvrtom redu upisati 11-to cifreni lični broj osiguranika. U petom redu upisati broj kartice zdravstvenog osiguranja. U šestom redu, u prvoj koloni, upisati broj mobilnog telefona, a u drugoj koloni upisati broj telefona bliske osobe (roditelja, brata, sestre, prijatelja). U sedmom redu, u prvoj koloni, upisati broj fiksnog telefona, a u drugoj koloni upisati e-mail adresu. U osmom redu upisati osnov osiguranja : zaposlena lica, nezaposlena lica, korisnici penzije i prava na novčane nadoknade, samostalna delatnost, poljoprivrednici, lica osigurana za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu, strani državljeni, osiguranici iz člana 22 stav 1 Zakona o zdravstvenom osiguranju, osiguranici po posebnim propisima, osiguranici po međunarodnom ugovoru, lica koja se uključuju u obavezno zdravstveno osiguranje. U devetom redu upisati adresu i mesto stanovanja pacijenta. U desetom redu, u prvoj koloni, upisati ime opštine kojoj pripada pacijent, u drugoj koloni upisati bračno stanje, a u trećoj koloni upisati broj dece, ukoliko ih pacijent ima. U jedanaestom redu upisati prezime i ime nosioca osiguranja, ukoliko sam pacijent nije nosioc osiguranja. U dvanaestom redu upisati zanimanje pacijenta. U trinaestom redu upisati šifru delatnosti pacijenta. U četrnaestom redu upisati matičnu filijalu RFZO-a. U petnaestom redu upisati ko je obveznik plaćanja doprinosa (naziv firme, preduzeća, javnog preduzeća,...). U šesnaestom redu upisati adresu obveznika doprinosa. U sedamnaestom redu upisati registarski broj. U osamnaestom redu upisati prezime i ime izabranog stomatologa.

Broj kartice zdravstvenog osiguranja upisati samo ako pacijent ima dodatno zdravstveno osiguranje, a lični broj osiguranika, osnov osiguranja, prezime i ime nosioca osiguranja, matična filijala RFZO-a, obveznik plaćanja doprinosa, sedište obveznika doprinosa i registarski broj upisati samo ukoliko stomatološka ordinacija ima potpisani ugovor sa RFZO-om.

Dosadašnja oboljenja i stanja od medicinskog značaja - Na sva postavljena pitanja pacijentu, kao odgovor stomatolog zaokružuje reči "DA" ili "NE", a na pitanja : "Da li je pacijent alergičan na neke lekove, hranu ili druge supstance?", "Pacijent se operisao ili mu predstoji operacija?", "Da li pacijent uzima neke lekove?", "Da li boluje od neke bolesti koja nije navedena?" i "Pacijent je bolovao od neke infektivne bolesti?", posle reči "Koje?", iznad linije, stomatolog upisuje tražene podatke.

Druga strana

Status - U gornjem delu je prikazana "šema" stalne denticije za upis podataka o stanju zuba kod pacijenta. Nađeno stanje pri pregledu, stomatolog upisuje skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani), iznad zuba za gornju vilicu, odnosno ispod zuba za donju vilicu na "šemi" stalne denticije. Na zubu obeležiti površinu koja je zahvaćena karijesom, a Zub koji nedostaje prekrižiti. Ukoliko ima više stomatoloških radova ili oboljenja na jednom zubu, upisati skraćenice jednu iznad druge u gornjoj vilici, odnosno jednu ispod druge u donjoj vilici.

Sanacija - U srednjem delu je prikazana "šema" stalne denticije za upis podataka o sanaciji zuba pacijenta. Nakon završenog tretmana zuba, stomatolog upisuje izvršeni tretman skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani), iznad zuba za gornju vilicu, odnosno ispod zuba za donju vilicu na "šemi" stalne denticije. Na zubu obeležiti površinu koja je sanirana plombom, a Zub koji je izvađen prekrižiti. Ukoliko je urađeno više stomatoloških radova na jednom zubu, upisati skraćenice jednu iznad druge u gornjoj vilici, odnosno jednu ispod druge u donjoj vilici.

Tabela - U donjem delu se nalazi tabela u koju treba upisati podatke o anamnezi, stomatološkom pregledu i predloženoj terapiji. U prvom redu treba upisati datum prve posete. U drugom redu upisati anamnezu : razlog posete stomatologu, kakve tegobe ima i koliko traju, da li ima bolove, kakvi su bolovi i koliko traju. U trećem redu na postavljena pitanja : "Prisustvo mekih naslaga", "Prisustvo čvrstih naslaga", "Karijes" odgovoriti zaokruživanjem reči "DA" ili "NE". Na pitanje "Na kojim zubima", iznad linije, upisati koji zubi su zahvaćeni karijesom, a na pitanje "Stanje mekih tkiva" upisati "zdrava" ili "bolela"(ukoliko postoje promene na mekim tkivima, ukratko opisati promenu i njenu lokalizaciju) i gingivalni status. U četvrtom redu upisati o kom rtg snimku se radi (retroalveolarni, OPT, telerengen...) i opisati sve rtg snimke koje je pacijent poneo sa sobom. U petom redu upisati dijagnozu po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (sada je u primeni X revizija). U šestom redu upisati kompletну terapiju koju treba sprovesti kod pacijenta.

Ispod tabele, nakon rečenice "Pacijent je usmeno obavešten o predloženoj medicinskoj meri i dao je pisano saglasnost na predloženu medicinsku meru" iznad linije treba da se potpiše izabrani stomatolog ukoliko je pacijentu dao sva obaveštenja o predloženoj medicinskoj meri i ukoliko je pacijent dao pisano saglasnost na predloženu medicinsku meru.

Treća strana

Uložak za stomatološku protetiku broj - Upisati broj uloška

Uložak za oralnu hirurgiju broj - Upisati broj uloška

Uložak za povrede broj - Upisati broj uloška

Legenda - Sadrži skraćenice pomoću kojih se obeležava stanje svakog pojedinačnog zuba.

Četvrta strana

Evidencija poseta - Na ovoj strani se nalazi tabela u koju se prilikom svake posete upisuju sledeći podaci:

u prvoj koloni upisati datum posete, u drugoj koloni upisati oznaku zuba koji se sanira ili više zuba ukoliko se u jednoj poseti sanira više zuba, u trećoj koloni dijagnozu po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti, u četvrtoj koloni upisati koja je terapija sprovedena, a u petoj koloni stomatolog treba da se potpiše.

Prva strana

Popunjava se na isti način kao i na četvrtoj strani.

Šesta strana

Popunjava se na isti način kao i na drugoj strani.

ULOŽAK STOMATOLOŠKOG KARTONA

Uložak stomatološkog kartona služi za evidentiranje rada stomatologa. Zakonski je određeno postojanje uloška kartona za stomatološku protetiku i uloška kartona za oralnu hirurgiju.

POPUNJAVANJE ULOŠKA ZA STOMATOLOŠKU PROTETIKU

Prva strana

Broj uloška - U gornjem levom uglu, iznad linije, stomatolog treba da upiše broj uloška.

Broj kartona - U gornjem desnom uglu, iznad linije, stomatolog treba da upiše broj kartona pacijenta.

Prezime, ime roditelja i ime - Upisati prezime, ime jednog roditelja i ime pacijenta.

Datum - Upisati datum početka protetske terapije.

Status - Prikazana je "šema" stalne denticije za upis podataka o stanju zuba kod pacijenta. Nađeno stanje pri pregledu, stomatolog upisuje skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani kartona), za zube gornje vilice iznad "šeme" za gornje zube, za zube donje vilice ispod "šeme" za donje zube.

Prezime i ime stomatologa - Upisati prezime i ime stomatologa koji sprovodi protetsku rehabilitaciju.

Prezime i ime zubnog tehničara - Upisati prezime i ime zubnog tehničara koji izrađuje protetsku nadoknadu.

Vrsta stomatološkog rada - Upisati kojom protetskom nadoknadom se sprovodi protetska rehabilitacija.

Anamneza - Upisati razlog posete stomatologu, kada je pacijent izgubio Zub ili zube, da li ima tegobe i koliko traju, da li ima bolove, kakvi su bolovi i koliko traju.

Tabela - U prvoj koloni tabele upisati datum faze rada, u drugoj koloni upisati naziv faze rada, u trećoj koloni opisati fazu rada, u četvrtoj koloni upisati oznaku zuba ili više zuba koji su obuhvaćeni protetskim radom, u petoj koloni upisati boju zuba.

Sanacija - Prikazana je "šema" stalne denticije za upis podataka o sanaciji zuba pacijenta. Nakon završene protetske rehabilitacije, stomatolog upisuje izvršeni tretman skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani kartona), za zube gornje vilice iznad "šeme" za gornje zube, za zube donje vilice ispod "šeme" za donje zube.

Druga strana

Datum - Upisati datum početka protetske terapije.

Status - Prikazana je "šema" stalne denticije za upis podataka o stanju zuba kod pacijenta. Nađeno stanje pri pregledu, stomatolog upisuje skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani kartona), za zube gornje vilice iznad "šeme" za gornje zube, za zube donje vilice ispod "šeme" za donje zube.

Prezime i ime stomatologa - Upisati prezime i ime stomatologa koji sprovodi protetsku rehabilitaciju.

Prezime i ime zubnog tehničara - Upisati prezime i ime zubnog tehničara koji izrađuje protetsku nadoknadu.

Vrsta stomatološkog rada - Upisati kojom protetskom nadoknadom se sprovodi protetska rehabilitacija.

Anamneza - Upisati razlog posete stomatologu, kada je pacijent izgubio Zub ili zube, da li ima tegobe i koliko traju, da li ima bolove, kakvi su bolovi i koliko traju.

Tabela - U prvoj koloni tabele upisati datum faze rada, u drugoj koloni upisati naziv faze rada, u trećoj koloni opisati fazu rada, u četvrtoj koloni upisati oznaku zuba ili više zuba koji su obuhvaćeni protetskim radom, u petoj koloni upisati boju zuba.

Sanacija - Prikazana je "šema" stalne denticije za upis podataka o sanaciji zuba pacijenta. Nakon završene protetske rehabilitacije, stomatolog upisuje izvršeni tretman skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani kartona), za zube gornje vilice iznad "šeme" za gornje zube, za zube donje vilice ispod "šeme" za donje zube.

POPUNJAVANJE ULOŠKA ZA ORALNU HIRURGIJU

Prva strana

Broj uloška - U gornjem levom uglu, iznad linije, stomatolog treba da upiše broj uloška.

Broj kartona - U gornjem desnom uglu, iznad linije, stomatolog treba da upiše broj kartona pacijenta.

Prezime, ime roditelja i ime - Upisati prezime, ime jednog roditelja i ime pacijenta.

Datum - Upisati datum početka oralno hirurške terapije.

Status - Prikazana je "šema" stalne denticije za upis podataka o stanju zuba kod pacijenta. Nađeno stanje pri pregledu, stomatolog upisuje skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani kartona), za zube gornje vilice iznad "šeme" za gornje zube, za zube donje vilice ispod "šeme" za donje zube.

Tabela - U prvi red upisati oboljenja od kojih pacijent boluje, u drugi red upisati anamnezu : razlog posete stomatologu, da li pacijent ima tegobe i koliko traju, da li ima bolove, kakvi su bolovi i koliko traju, u

trećem redu opisati stanje, izgled i eventualne promene na sluzokoži usne duplje, na desnima, na jeziku i na usnama, kao i stanje i položaj zuba i da li postoji impakcija ili semi impakcija zuba, u četvrtom redu upisati o kom rtg snimku se radi (retroalveolarni, OPT, 3D CONE BEAM CT...) i opisati rtg snimak, u petom redu opisati patohistološki nalaz, u šestom redu opisati laboratorijski nalaz.

Druga strana

Operacije - U tabelu upisati sledeće podatke : u prvu kolonu upisati datum hirurške intervencije, u drugu kolonu upisati naziv hirurške intervencije, u trećoj koloni opisati tok same hirurške intervencije, u četvrtoj koloni treba da se potpiše hirurg koji je izvršio intervenciju, a u petoj koloni treba da se potpiše asistent koji je asistirao hirurgu.

Sanacija - Prikazana je "šema" stalne denticije za upis podataka o izvršenoj intervenciji na zubima. Nakon završene hirurške intervencije, stomatolog upisuje izvršeni tretman skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani kartona), za zube gornje vilice iznad "šeme" za gornje zube, za zube donje vilice ispod "šeme" za donje zube.

Postoperativni tok - U tabelu upisati sledeće podatke : u prvu kolonu upisati datum kontrole, u drugoj koloni opisati postoperativni tok, u trećoj koloni upisati da li je propisana terapija i ako jeste, koja je to terapija.

POPUNJAVANJE ULOŠKA ZA POVREDE

Prva strana

Broj uloška - U gornjem levom uglu, iznad linije, stomatolog treba da upiše broj uloška.

Broj kartona - U gornjem desnom uglu, iznad linije, stomatolog treba da upiše broj kartona pacijenta.

Prezime, ime roditelja i ime - Upisati prezime, ime jednog roditelja i ime pacijenta.

Istorijski povreda

Datum i vreme povređivanja - Upisati datum kada se desila povreda i u koliko se sati desila povreda.

Datum i vreme dolaska u ordinaciju - Upisati datum kada je pacijent došao u ordinaciju i u koliko je sati došao u ordinaciju.

Mesto povređivanja - Upisati na kom mestu se desila povreda (u kući,u stanu,u sobi,u školi,na poslu,na ulici,u dvorištu,na igralištu, u autobusu,...)

Mehanizam povređivanja - Opisati kako je došlo do povrede, da li usled udarca, pada, tuče ili saobraćajne nesreće.

Kada i gde je ukazana prva pomoć - Upisati da li je pružena prva pomoć ili nije, ukoliko jeste, upisati datum, u koliko sati i gde je pružena prva pomoć.

Šta je urađeno - Upisati šta je urađeno prilikom pružanja prve pomoći.

Znaci povrede CNS-a - Upisati da li je pacijent gubio svest, da li je imao amneziju, vrtoglavicu, mučninu i povraćanje, diplopiju, krvarenje.

Tetanus imunizacioni status - Upisati kada je pacijent zadnji put dobio vakcinu protiv tetanusa, ukoliko pacijent nema dokumentaciju o vakcinaciji ili je prošlo više od deset godina od poslednje vakcinacije, pacijent mora dobiti antitetanusnu zaštitu.

Ekstraoralni pregled - Opisati ekstraoralne promene nastale prilikom povrede.

Intraoralni pregled - Opisati intraoralne promene nastale prilikom povrede.

Ortodontske anomalije - Ukoliko postoji, upisati koja ortodontska anomalija je u pitanju (protruzija, progenija, otvoren zagrižaj, ukršten zagrižaj, dijastema, teskoba, rascepi usana, tvrdog i mekog nepca iuvule).

Status zuba - - U donjem delu je prikazana "šema" mlečne i stalne denticije za upis podataka o stanju zuba kod pacijenta. Nađeno stanje pri pregledu, stomatolog upisuje skraćenicama (vidi legendu na trećoj strani kartona) iznad zuba za gornju vilicu, odnosno ispod zuba za donju vilicu na "šemi" mlečne denticije, ukoliko ima sve mlečne zube. Ukoliko ima sve stalne zube, upisuje skraćenice iznad zuba za gornju vilicu, odnosno ispod zuba za donju vilicu na "šemi" stalne denticije. Ukoliko je u pitanju mešovita denticija upisuju se podaci u obe "šeme". Ukoliko ima više stomatoloških radova ili oboljenja na jednom zubu, upisati skraćenice jednu iznad druge u gornjoj vilici, odnosno jednu ispod druge u donjoj vilici.

Druga strana

Povređeni zubi

Tabela - U prvoj koloni upisati zub koji se ispituje. U drugoj koloni upisati kakav je vitalitet zuba (od 0 do 3 ispod kolone se nalaze objašnjenja za svaki broj). U trećoj koloni upisati da li postoji luksacija zuba i ukoliko postoji upisati koliko se zub luksira (od 0 do 3 ispod kolone se nalaze objašnjenja za svaki broj). U četvrtoj koloni upisati da li je zub osetljiv na perkusiju (od 0 do 3 ispod kolone se nalaze objašnjenja za svaki broj). U petoj koloni upisati da je je došlo do promene boje zuba (0 ili 1 ispod kolone se nalaze objašnjenja za svaki broj). U šestoj koloni upisati stadijum razvoja korena zuba (od 0 do 3 ispod kolone se nalaze objašnjenja za svaki broj).

Za traumatsku ekstrakciju

Ekstraalveolarni period - Upisati koliko je vremena prošlo od momenta izbijanja zuba iz vilice do dolaska u ordinaciju.

U čemu je zub donešen - Upisati kako je pacijent doneo izbijen zub u ordinaciju (u čaši sa vodom, u maramici, u ustima...)

Radiografski pregled

Tabela - U prvoj koloni upisati datum kada je urađen rtg snimak. U drugoj koloni upisati o kom rtg snimku se radi (retroalveolarni snimak, OPT snimak, snimak paranasalnih šupljina, CBCT...). U trećoj koloni opisati rtg snimak.

Povrede čvrstih zubnih tkiva - upisati dijagnoze povreda čvrstih zubnih tkiva po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (sada je u primeni X revizija).

Povrede potpornog aparata zuba, okolnih mekih tkiva i koštanog tkiva - Upisati dijagnoze povreda potpornog aparata zuba, okolnih mekih tkiva i koštanog tkiva po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (sada je u primeni X revizija).

Plana terapije - Upisati plan terapije koju treba sprovesti kod pacijenta.

Kontrolni pregledi - Zakazivati pregledne na 15,30,90,180,360 i jednom godišnje do 5 godina i opisati promene koje su se u međuvremenu javile između dva kontrolna pregleda.

SAGLASNOST PACIJENTA NA STOMATOLOŠKU TERAPIJU

Na osnovu Zakona o zdravstvenoj dokumentaciji, član 13, pacijent mora da da saglasnost na stomatološku terapiju i ta saglasnost mora da bude sastavni deo medicinske dokumentacije. Pošto pacijent ne sme da upisuje nikakve podatke u karton, saglasnost mora biti na posebnom papiru, koja će se nakon što pacijent pročita i potpiše staviti u karton. Imamo dve saglasnosti : Opštu saglasnost na stomatološki plan terapije i Saglasnost na svaku stomatološku terapiju.

OPŠTA SAGLASNOST NA STOMATOLOŠKI PLAN TERAPIJE

U opštoj saglasnosti pacijentu su predviđeni svi problemi koji mogu da se javi tokom ili nakon svih stomatoloških tretmana koje se pružaju u stomatološkoj ordinaciji. Tako da je pre početka terapije pacijent upoznat sa planom terapije i komplikacijama koje mogu da se javi. Pre početka terapije, pacijentu treba dati opštu saglasnost da pročita i potpiše. Bez potpisane saglasnosti pacijentu se ne može pružiti stomatološka terapija.

POPUNJAVANJE OPŠTE SAGLASNOSTI NA STOMATOLOŠKI PLAN TERAPIJE

Prva strana

Stomatolog - U gornjem levom uglu, iznad linije, upisati ime i prezime izabranog stomatologa.

Pacijent - U gornjem desnom uglu, iznad linije, upisati ime i prezime pacijenta.

Datum - U donjem levom uglu , iznad linije, upisati datum kada je pacijent potpisao saglasnost.

Potpis pacijenta (roditelja,startelja) - U donjem desnom uglu, iznad linije, pacijent treba da se potpiše ili ukoliko se radi o maloletnom pacijentu, treba da se potpiše roditelj ili staratelj.

Druga strana

Kada je pacijent (roditelj,startelj) pročitao Saglasnost, upoznao se sa svim objašnjenjima u Saglasnosti, razjasnio sve nedoumice sa stomatologom i ukoliko je saglasan sa svim odredbama Saglasnosti treba da upiše sledeće:

Datum - Iznad linije upisati datum kada je pacijent potpisao saglasnost.

Potpis pacijenta (roditelja,startelja) - Iznad linije, pacijent treba da se potpiše ili ukoliko se radi o maloletnom pacijentu, treba da se potpiše roditelj ili staratelj.

Potpis stomatologa - iznad linije, stomatolog treba da se potpiše.

Ukoliko je pacijent saglasan da se njegove fotografije, bez otkrivanja identiteta, koriste u naučno-stručne svrhe treba da upiše sledeće:

Datum - Upisati, iznad linije, datum kada je pacijent dao saglasnost.

Potpis pacijenta (roditelja,staratelja) - Pacijent treba da se potpiše, iznad linije, a ukoliko se radi o maloletnom pacijentu, treba da se potpiše roditelj ili staratelj.

SAGLASNOST NA SVAKU STOMATOLOŠKU TERAPIJU

U saglasnosti na svaku stomatološku intervenciju se nalaze svi podaci o stomatološkoj terapiji koja će biti pružena pacijentu, datum sprovođenja terapije, na kojim zubima, dijagnozu po MKB i potpis pacijenta. Bez potписаног pristanka pacijenta ne može se izvršiti ni jedna stomatološka intervencija.

POPUNJAVANJE SAGLASNOSTI NA SVAKU STOMATOLOŠKU TERAPIJU

Prva strana

Ime i prezime pacijenta - U gornjem levom uglu, iznad linije, upisati ime i prezime pacijenta.

Broj kartona - U gornjem desnom uglu, iznad linije, upisati broj kartona pacijenta.

Tabela - Prilikom svake posete u tabelu se upisuju sledeći podaci: u prvoj koloni upisati datum posete, u drugoj koloni upisati oznaku zuba koji će se sanirati ili više zuba ukoliko se u jednoj poseti sanira više zuba, u trećoj koloni dijagnozu po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti, u četvrtoj koloni upisati koja će se terapija sprovести, a u petoj koloni pacijent treba da napiše da li se slaže ili se ne slaže sa predloženom terapijom i da se potom potpiše, a ukoliko se radi o maloletnom pacijentu, treba da se potpiše roditelj ili staratelj.

Druga strana

Tabela se popunjava na isti način kao i na prvoj stranici.

U svakoj stomatološkoj ordinaciji može da se dogodi da pojedina lica zatraže stomatološku zdravstvenu zaštitu, iako nisu opredeljena za istu. Razlog zašto jedno lice traži stomatološku zdravstvenu zaštitu u stomatološkoj ordinaciji za koju nije opredeljeno mogu biti brojni (putovanja, godišnji odmor, hitna potreba za lekarskom pomoći, itd). Za takva lica, nazivamo ih uslovno "prolaznicima", ne otvara se

Stomatološki karton, kao oblik medicinske dokumentacije, već se podaci o njima evidentiraju u Protokolu za prolazne pacijente.

U Protokolu se, po redu dolaska (tako se i numeriše redosled), upisuje svako lice koje je posetilo stomatološku ordinaciju, sa zahtevom za ostvarivanje stomatološke zdravstvene zaštite, a nije opredeljeno za pružanje stomatološke zdravstvene zaštite u istoj.

U slučaju da jedno lice kao "prolaznik" više puta zatraži stomatološku zdravstvenu zaštitu u istoj stomatološkoj ordinaciji (na primer za vreme godišnjeg odmora), treba pri svakoj poseti da bude evidentirano ponovo